

Sygn. akt

III AUa 9/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **26 marca 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda (spr.)
	Sędziowie:	SSA Roman Skrzypek SSA Alicja Podczaska
	Protokolant	st.sekr.sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **26 marca 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **E. P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.**

o emeryturę

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **19 października 2012 r.** sygn. akt **IV U 1657/11**

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie

Sygn. akt III AUa 9/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 listopada 2011r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. odmówił wnioskodawcy E. P. prawa do emerytury, powołując ogólnie przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z

dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r., nr 8, poz. 43 ze zm.).

W uzasadnieniu decyzji Zakład wskazał, że zgodnie z art. 184 w/w ustawy, ubezpieczonemu mężczyźnie po osiągnięciu wieku 60 lat przysługuje prawo do emerytury, jeżeli spełni łącznie następujące warunki: na dzień 1 stycznia 1999 r. posiada okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat - w tym okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wynoszący 15 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego i rozwiązał stosunek pracy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. stwierdził, że wnioskodawca nie wykazał stosownym świadectwem pracy wykonywania przez 15 lat pracy w warunkach szczególnych, nadto pozostaje on nadal w stosunku pracy.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł E. P. domagając się przyznania mu prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. wniósł o jego oddalenie, powtarzając argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że wnioskodawca jest nadal zatrudniony w (...) Sp. z o.o. w D. , a zatem nie spełnił warunku rozwiązania stosunku pracy.

Wyrokiem z dnia 19 października 2012r., sygn. akt IIV U 1657/11 Sąd Okręgowy w Rzeszowie oddalił odwołanie wnioskodawcy.

Sąd Okręgowy ustalił iż, E. P. ur. (...),

w dniu 20 października 2011r. złożył wniosek o emeryturę. W dacie złożenia wniosku pozostawał w zatrudnieniu w (...) sp. z o.o.,

w D., a obecnie (...) Sp. z o.o., co potwierdził na rozprawie w dniu 19 października 2012r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, powołując treść art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r., nr 8, poz. 43 ze zm.) stwierdził, że skoro wnioskodawca pozostaje w stosunku pracy, to zbędne jest badanie, czy w spornym okresie pracował w warunkach szczególnych. Podkreślił, że rozwiązanie stosunku pracy jest bezwzględna przesłanką przyznania emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych na podstawie art. 184 ustawy emerytalno – rentowej.

W podstawie prawnej Sąd powołał dodatkowo art. 477¹⁴ § 1 kpc.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł wnioskodawca E. P., zarzucając naruszenie przepisu prawa materialnego tj. art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS oraz naruszenie przepisów prawa procesowego, a w szczególności art. 328

§ 2 k.p.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c.

W konkluzji wniósł o zmianę wyroku poprzez przyznanie prawa do emerytury i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych, albo o jego zmianę i ustalenie, że:

- w okresie od 2 sierpnia 1973r. do 31 stycznia 1993r. był zatrudniony w (...) Zakładach (...),

- w okresie od 13 maja 1988r. do dnia 31 grudnia 1990r. był zatrudniony w (...) Kombinacie Budownictwa (...)-budowa eksportowa (...),

- w okresie od 30 kwietnia 1994r. do 31 grudnia 1997r. był zatrudniony w firmie (...) sp. z o.o. w D. , a powyższe prace były wykonywane w szczególnych warunkach , ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja wnioskodawcy jest tylko o tyle uzasadniona, o ile wnosił o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W pierwszej jednak kolejności tutaj Sąd Apelacyjny pragnie bardzo stanowczo podkreślić, że wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie i argumenty przytoczone w jego uzasadnieniu w momencie, w którym ten wyrok zapadał Sąd Apelacyjny w pełni akceptuje. Obowiązujący wówczas art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przewidywał bezwzględny wymóg rozwiązania umowy o pracę.

Sąd Apelacyjny orzekając musi mieć na uwadze zmieniony stan prawny. Z dniem 1 stycznia 2013r. został bowiem uchylony obowiązek rozwiązania umowy o pracę, a zatem kontynuowanie zatrudnienia nie przeszkadza w ubieganiu się o prawo do emerytury w obniżonym wieku.

W tej sytuacji istnieje konieczność uchylenia sprawy i przekazania jej Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, ponieważ zasadnicza przesłanka z art. 184 w/w ustawy tj. udowodnienia 15 lat pracy w warunkach szczególnych nie została przez Sąd Okręgowy oceniona.

Sąd I instancji na wstępie swego uzasadnienia zauważa, że tej przesłanki nie badał, bo faktycznie nie musiał, w świetle obowiązujących wówczas przepisów, do czego jednak będzie zobligowany w ponownym postępowaniu. Przy czym wskazać należy, że w ponownym postępowaniu, to na wnioskodawcy ciążył będzie obowiązek wynikający z art. 6 k.c., który nakłada na stronę wymóg udowodnienia faktów, z których wywodzi skutki prawne i wykazania, że pracował w szczególnych warunkach na stanowiskach wymienionych w przepisach resortowych.

Przypomnienia wymaga okoliczność, iż ocena, czy dana praca wykonywana jest w szczególnych warunkach winna nastąpić w oparciu

o przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. 8 poz. 43), a to przez przyporządkowanie wykonywanej przez ubezpieczonego pracy do rodzajów prac wymienionych w jego załącznikach – wykazie A i B. To bowiem powołane rozporządzenie jest podstawowym aktem prawnym ustalającym warunki wcześniejszej emerytury, w tym kwalifikującym oznaczoną pracę jako pracę w szczególnych warunkach, której stałe wykonywanie w pełnym wymiarze czasu pracy może rodzić uprawnienia emerytalne. Ewentualne zaś zarządzenia resortowe, których wydanie przewidziano w § 1 ust. 2 rozporządzenia, winny być zgodne z jego zapisami. Zauważyć bowiem przyjdzie, iż wykonywanie pracy na stanowiskach określonych w zarządzeniach resortowych (aktach branżowych), których nie wymieniono w oznaczonym wyżej wykazie A i B, nie uprawnia do uzyskania emerytury na podstawie 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (por. wyrok Sądu Najwyższego z 20.10.2005 r. sygn. I UK 41/05 OSNP 2006/19-20/306). Zatem pracą w szczególnych warunkach jest wyłącznie praca faktycznie wykonywana, która – co jeszcze raz zaznaczyć należy, wymieniona została w oznaczonym wykazie „A” i „B”.

Rozpoznając ponownie sprawę Sąd I instancji winien dążyć do ustalenia, czy wnioskodawca legitymuje się 15-to letnim stażem pracy

w warunkach szczególnych. W związku z powyższym Sąd winien przeprowadzić na tę okoliczność dowód z zawnioskowanych przez E. P. świadków oraz jego akt osobowych (nie wykluczając możliwości przeprowadzenia innych, czy to zaoferowanych przez strony, czy to dopuszczonych przez Sąd z urzędu dowodów), co pozwoli na przesądzenie kwestii o charakterze zatrudnienia wnioskodawcy w spornym okresie i na rozstrzygnięcie o uprawnieniach emerytalnych apelującego.

Mając powyższe na uwadze Sąd uchylił zaskarżone orzeczenie stosownie do treści art. 386 § 4 kpc.

(...)

(...)